

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 11. An liberi peccant, & tenentur ad restitutionem, surripiendo bona
parentum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

esse inopia ipsiusmet uxoris, cui maritus tene-
tui subyenire.

Resp. II. Maritus peccat contra Justitiam, & tenetur restituere uxori, vel eius hæredibus. I. Si dicitur ejus dotem, cum dotis proprietas sit ipes uxorem: vel accipiat, aut impendat bona paraphernalia, id est, ea bona, quæ uxor non attulit in dotem, nec per contractum matrimoniale voluit esse communia, sed sibi reservavit, nam uxor habet illorum omnium plenum dominium, & administrationem, nec proinde vir habet Jus ullum de iis disponendi. Idem dic de bonis sibi à marito, vel à quovis alio donatis, ut de illis liberè disponat.

2. Si bona communia notabili quantitate
invita uxore, prodigè donet, vel in usus ma-
jos, aut vanos impendat; nam licet horum ad-
ministratio sit penes maritum, tamen proprie-
tas mediæ partis illorum ad uxorem jure com-
muni pertinet: ac proinde maritus facit ei in-
juriam, partem ipsius, ipsâ rationabiliter in-
vitâ, profundens. Unde soluto matrimonio,
tenetur maritus, vel ejus hæredes ad restitu-
endum Uxori vel ejus hæredibus. Ita Lessius,
Sanchez, & alii multi.

Q. II. An liberi peccant, & tenentur ad restitu-
tionem, surripiendo bona parentum?

nonem, juri ptenas et ceteras
Resp. Liberi, qui surripiunt, vel impendunt
aliquid notabile ex bonis parentum, vel ex bo-
nis quorum dominium, vel usum fructum Pater

habet, peccant mortaliter, & tenentur restituere parentibus, vel cohæredibus. *Est communis.* & Constat i. ex Prov. 28. *Qui subtrahit aliquid à Patre suo, & à Matre: & dicit hoc non esse peccatum, particeps homicidæ est.* Ergo peccat mortaliter. Quia accipiunt rem alienam notabilem invito Domino: neque enim habent Jus ullum disponendi de bonis parentum viventium. Nam *quamvis Filius familias sit heres, non tamen est adhuc Dominus rerum,* & ideo dare non potest. Ait S. Thom. in 4. dist. 15. q. 2. a. 5. q. 2. ad 1. *Quare Catech. Roman.* ait furti reos esse Filios & uxores, qui à parentibus, & viris pecunias surripiunt.

Idem dic si Filius contra voluntatem parentis in usus vanos vel illicitos, ut in compositiones, comedationes, ludum, &c. expendat summam notabilem ex iis pecuniis, quas parens ei ad honestos tantum usus præfinitos dedit, putâ ad emendum libros, vestes, &c. quia parens non intendit illi pecunias donare absolute, ac simpliciter, sed tantum cum restrictione ad usus à se determinatos. Unde filius non habet Jus de illis disponendi nisi ad tales usus, Pater enim non plus juris ei confert, quam intendit conferre. *Ita Lessius, Navar.* &c.

Hinc si filius habeat bona castrænsia, vel quasi castrænsia, tenetur ex illis restituere: si non habeat, tenebitur in partitione hæreditatis cum cohæredibus computare in suam partem,
quod

quod surripuit, nisi constet hoc tantumdem surripuisse, vel nisi Pater expressè, aut tacitè condonârit.

Q. 12. *An si Filius-familias plus ceteris Fratribus pro Patre laboret, & aliquid ultra suam sustentationem ex labore suo, ac industria lucretur, potest ex talibus pretium operarum suarum subtrahere, Patre inscio?*

Resp. Nihil potest sibi assumere, si parentes egeant ejus obsequio: quia filius ex pietate debet ejusmodi obsequia utrique parenti indigenti. Quòd si parentes non egeant ejus obsequio, & plus lucretur, quam impendat, juxta multos potest operæ stipendum petere, sicut potest alteri locare operas, ex l. 10. ff. de Obseq. ibi, pietatem liberi parentibus, non operas debent. Quòd si nihil petat, nihil potest clam surripere: quia tunc censetur gratis laborare; & alioqui si petivisset, Pater potuisset eum repellere, & ejus loco accipere alium, qui gratis, aut viliore pretio, aut melius servivisset. Ergo cum Pater non contraxerit cum filio, ei non debet salaryum, præterea etiamsi deberetur illi salaryum, non ei licet surripere Patre vivo; quia illud lucrum recensetur inter bona adventitia, quorum possessio, & usus-fructus pertinent ad Patrem donec filius emancipetur.

Multi tamen docent in tali casu Filium-fa-